

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmon) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGŁAD.

Monarchya Austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Turcya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Przegląd miesięczny galicyjskiej kasy oszczędności. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRIACKA.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 30. stycznia. Dnia 31. stycznia 1855 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany VI. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa.

Dziennik ten zawiera pod

Nr. 19. Patent cesarski z 15. stycznia 1855, którym się ogłasza nowy karny kodex wojskowy o zbrodniach i przestępstwach, i zaczawszy od 1. lipca 1855, wchodzi w moc obowiązującą.

Sprawy krajowe.

Lwów, 1. lutego. Z ostatnim stycznia 1855 przeprowadzono likwidacyjne pertraktacje w sprawie uwolnienia od ciężarów gruntowych w Lwowskim okręgu administracyjnym względem 1690 operatów meldunkowych 962 korpusów tabularnych w 1343 gminach z 97,005 pozycjami poddańcami, 3499 emfiteutycznymi, 3228 pozycjami dziesięcin, 87 spłacamiami i 1317 laudemialnemi pozycjami meldunkowemi; z tych sprawdzono dotychczas buchhalterycznie i wydano 5309 wyroków względem kapitału indemnizacyjnego w sumie 14,884.287 złr. 30 kr., z której na fundusz krajowy przypada 14,669.103 złr. 10 kr., a na obowiązanych 215.184 złr. 20 kr. przezco uprawnionym do poboru zlikwidowano także wszystkie od 15. maja 1848 zaległe renty.

Tytułem restancyi z czasu od 15. maja po koniec października 1848 przyznano 336.167 złr. 4 1/4 kr.

Uwolnione od ciężarów dawniej poddańcze grunta wynoszą 93 mil kwadratowych 4573 morgów i 1295 sążni kwadratowych, liczba wynagrodzonych dni ciągłych 3,645.239, a dni pieszych 2,955.659.

Zaliczki kapitałowe przyzwolono z zastrzeżeniem sądowego przyznania w sumie 5,786.250 złr., a zaliczki rent wypłacalne w obligacyach w sumie 5,838.270 złr.

Kasa funduszu indemnizacyjnego otrzymała 1458 imiennych asygnacji dla 2023 uprawnionych w ogółowej sumie 7,045.350 złr. Z tego wydano 11,545 obligacji w sumie ogółowej 6,942.100 złr., a strony podniosły 10,277 obligacji w ogółowej sumie 6,228.550 złr.

Rezultat w miesiącu styczniu 1855 jest szczegółowo następujący: Wykazany kapitał indemnizacyjny w sumie 2,179.221 złr. 40 kr., przyzwolone zaliczki kapitałowe 300.050 złr., zaliczki rent 389.900 złr., wystawiono obligacje 770 sztuk w kwocie 533.650 złr.

Odciągnawszy od ogółowej sumy 26,508.880 złr. 30 kr. te zaliczki kapitałowe, które przypadają na przedmioty już zlikwidowane w kwocie 2,342.000 złr., wynosi cała część w drodze likwidacyi przyznana, częścią tytułem zaliczek na kapitał i na zaległości rent od początku czynności uwolnienia od ciężarów gruntowych przyzwolona indemnizacya sumę 24,166.807 złr. 30 kr.

W to nie wliczono owych kwot, które w drodze likwidacyi konkluzyjnej tytułem restancyi rent zlikwidowano.

(Ułgi i wsparcie cesarskie komitatom północnym udzielane.)

Wiedeń, 29. stycznia. Z woli Jego cesarskiej Mości Miłościwego Pana wyjechał generał-adjutant Fml. baron Kellner do Arwajskiego, Liptawskiego i Trenczyńskiego komitatu, z poleceniem rozpoznać dotychczasowe mieszkańców dotkniętych niedostatkami, udzielać natychmiast według potrzeby środków zaradczych i przedłożyć później dalsze propozycje do Najwyższego postanowienia. Misja ta jest właściwie dalszy ciąg licznych przedtem winnych częściach monarchyi wykonywanych poleceń. Błogie rezultata ich są wiadome. Wszędzie, gdzie przybywał poseł cesarski, witano w nim bezpośredniego zastępcę ojcowskiej łaski i udziału Jego ces. Mości; już samo zbliżenie wywołało pociechę, otuchę i pokrzepienia, a pobyt jego okazał, jak miłościwą łaską, jak wspaniałomyślną szczerobliwością zamyślił Cesarz Jego Mość nieść spieszna ulgę i trwałe zapobieżenie niedostatkowi, nieszczęściu i zasmuceniu. Jego Excelencya udał się na Preszburg na miejsce swego przeznaczenia.

(A. B. W. Z.)

(Interpretacya czterech punktów ze strony trzech mocarstw.)

W numerze 23. Gazety Lwowskiej podaliśmy według „Allg. Ztg.“ podstawę interpretacyi czterech gwarancyi, zredagowaną przez księcia Gorczakowa, przed konferencyą z d. 7. b. m. do Petersburga wysłaną, a zaopatrzoną przyjęciem Jego Mości Cesarza Mikołaja przedłożoną wspomnianej konferencyi z d. 7. stycznia. Dokument ten przedłożony ze strony księcia Gorczakowa wywołała nota zakomunikowana mu d. 28. grudnia ze strony pełnomocników Austrii, Francyi i Anglii, w której zawarta była interpretacya czterech punktów według pojmowania trzech mocarstw.

Ta interpretacya czterech punktów ze strony trzech mocarstw tak opiewa według „Norddeutsche Zeitung“ w dosłownem tłumaczeniu z francuzkiego:

„By ściśle oznaczyć (préciser) znaczenie, jakie ich rządy przypisują każdej z zasad zawartych w czterech artykułach, i zastrzegając sobie zresztą, jak to zawsze czynili, możność położenia takich warunków szczególnych, jakieby im się zdawały konieczne względem czterech gwarancyi w interesie powszechnym Europy, by zapobiedz powrotowi ostatnich zawikłań, oświadczają reprezentanci Austrii, Francyi i W. Brytanii, że:

1. Rządy ich sądząc jednomyślnie, jako jest rzeczą konieczną znieść protektorat wyłączny wykonywany ze strony Rosyi nad Maltanami, Wołoszczyzną i Serbią, i oddać odtąd pod zbiorową gwarancyę pięciu mocarstw przywileja przyznane ze strony Sułtanów księstwom tym zawiśłym od ich państwa, pojmowali i pojmują, że żadna ze stypulacyi dawnych traktatów Rosyi z Portą względem księstw wspomnianych nie mogłaby pozostać obowiązującą w traktacie pokoju, i że ugody mające się zawrzeć później w tym przedmiocie byłyby ułożone w sposób zupełnie i całkiem odpowiedni prawom mocarstwa samowładnego, prawom trzech księstw i powszechnym interesom Europy.

2. By wolności żeglugi na Dunaju nadać wszelki rozwój, jakiego jest zdolna, należałoby bieg dolnego Dunaju od punktu, gdzie się staje spólny dwom państwom wybrzeżnym uchylić z pod jurydykcyi terytoryalnej, istniejącej według art. 3. traktatu Adrianopolskiego. W każdym razie nie byłaby wolna żegluga na Dunaju zabezpieczona, gdyby ją nie oddano pod kontrolę władzy sądowej, opatrzonej w potrzebne pełnomocnictwa dla usunięcia przeszkód istniejących w ujściu tej rzeki, lub któreby się tam później utworzyły.

3. Przedmiotem rewizyi traktatu z d. 13. lipca 1841 ma być ściślejsze połączenie exystencyi państwa Ottomańskiego z równowagą Europy i położenie końca przewadze Rosyi na morzu Czarnem. Umowy mające się zawrzeć w tym względzie zawiśły za nadto bezpośrednio od wypadków wojny, ażeby już teraz można ustanowić ich podstawę. Dość jest oznaczyć ich zasadę.

4. Rosya zrzekając się pretensyi urzędowego protektoratu nad chrześcijańskimi poddanymi Sułtana obrządku orientalnemu, zrzeka się oraz w drodze konsekwencyi naturalnej odświeżać pamięć wszystkich artykułów swych traktatów poprzednich, a mianowicie traktatu z Koutschouk-Kainardje, którego mylna interpretacya była główną przyczyną obecnej wojny. Użyczając sobie wzajemnej pomocy, by uzyskać z inicjatywy rządu ottomańskiego potwierdzenie i przestrzeganie przywilejów religijnych rozmaitych stowarzyszeń chrześcijańskich bez różnicy wyznań i korzystając z wspaniałomyślnych zamiarów Jego Mości Sułtana względem nich, przyłożą największych usiłowań, by ochronić od wszelkiego zamachu godność Jego Wysokość i niezawisłość Jego korony.“

(Nota hr. Buol do ambasadorów przy dworach niemieckich.)

Wiedeń, 28. stycznia. Nota hrabiego Buol-Schauenstein z dnia 14. b. m. do c. k. ambasadorów przy dworach niemieckich jest w dosłownej treści następująca:

Wiedeń, 14. stycznia 1855.

Po wyroku, jaki niemieckie zgromadzenie związkowe wydało za pomocą swej uchwały z 9. grudnia, uważaliśmy za obowiązek z naszej strony porozumieć się niezwłocznie z król. pruskim dworem w poufnej drodze o praktyczne wykonanie tej uchwały związkowej.

Polecenia, jakich w tym zamiarze udzieliliśmy naszemu ambasadorowi w Berlinie, są już znane Waszej Excelencyi z noty mojej z 26. grudnia. Z odpowiedzi zaś, którą otrzymaliśmy teraz, a którą mam zaszczyt załączyć, tu w odpisie pokazuje się, że zdania gabinetów w Wiedniu i Berlinie niezgadniają się wcale w głównych punktach.

Pomimo, że całe zgromadzenie związkowe uznało groźny charakter stosunków teraźniejszych, przeczą temu Prusy na zasadzie niepopartego żadną gwarancją zapewnienia Rosyi, że chce się ograniczać tylko na obronie własnego terytorium. My niezapoznajemy wartości, jaką zapewnienie takie wojującego mocarstwa mieć mogło pod względem ograniczenia zawikłań, ale obowiązującego i zapewniającego charakteru, który mógłby wpłynąć stanowczo na wykonanie uchwały powziętej w zgromadzeniu związkowym, niemoga rządy niemieckie równie jak Austria przypisywać temu od nikogo nieprzyjętemu przyrzeczeniu. Jeżeli potrzeba potwierdzenia na to, że Rosya sama niedowierza sobie, by mogła do zapewnienia tego zastosować swoje poruszenia wojskowe, tedy dowiodłoby to najlepiej postępowanie Rosyi względem Turcyi na prawem brzegu Dunaju.

Jakkolwiek nielekceważymy tych nadziei, jakie Europa przywiązuje do najnowszych, na konferencji z 7. b. m. złożonych zapienień Rosyi, to przecież ostateczny cel jest jeszcze zanadto oddalony; zdania o praktycznym rozwinięciu i zastosowaniu czterech punktów preliminarnych mogą zbyt mocno się różnić, a wypadki wojenne wywierać zanadto rozliczny wpływ na nie, ażeby dwór cesarski mógł odawać się tej nadziei, że osiągnięty na razie rezultat podaje mu do rąk pewną i rzeczywistą gwarancję przywrócenia spokoju.

Odwołujemy się do zdrowego rozsądku rządów niemieckich zapytaniem, czy mogą wątpić o tem, że polityczny stan rzeczy w Europie nie stracił dotąd nic jeszcze z swego groźnego charakteru, którego istnienie uznał sam związek niemiecki? Jego Mość Cesarz, nasz dostojny władca, uważa za rzecz potrzebną, być ciągle jak najzupełniej przygotowanym na wszelkie wypadki, i dlatego też mające nastąpić układy o pokój, dopokąd nie ma pewności szczęśliwego ich ukończenia; nie mogą ani wywierać wpływu na wojskowe rozporządzenia samej Austrii, ani też zdaniem Jego Ces. Mości tamować zobowiązań Jego sprzymierzeńców niemieckich dla osiągnięcia wspólnych zamiarów. Takie postępowanie dogadza tylko interesom pokoju i powiększa prawdopodobieństwo pomyślnego ukończenia układów.

Podług naszego tedy głębokiego przekonania powinniśmy taraz także nasi sprzymierzeńcy niemieccy porozumieć się ostatecznie w tej mierze, by ogółowi Niemiec nadać nakazujące poszanowanie stanowisko. Naszem zdaniem wymaga tego koniecznie najwyższy interes narodu niemieckiego i ich Książąt, ażeby Niemcy byli z nami dostatecznie przygotowani na wszelkie możliwe wypadki. A jakiegokolwiek znaczenie może być nadane wkrótce postanowieniom związku jako mocarstwa politycznego, my przecież musimy przedewszystkiem wystąpić teraz powtórnie z naszym wnioskiem, ażeby niezwłocznie poczyniono potrzebne przygotowania do rozwinięcia wojskowej siły związku.

Z tego wszystkiego pojmiesz łatwo Wasza Excelencja, że wychodząc z takiego przekonania, niemożliśmy na zdanie gabinetu pruskiego o uzbrojeniu Prus i związku niemieckiego odpowiedzieć w inny sposób, jak to uczyniliśmy w załączonej również w odpisie nocy do hrabiego Esterhazy.

Cesarski poseł prezydialny przy sejmie związkowym proponuje przeto teraz przynależnemu wydziałowi, ażeby zgromadzenie związkowe uchwaliło niezwłocznie mobilizację przynajmniej połowy kontyngensów, jeżeli nieokaze się przeważnem to zdanie, że lepiej przygotować natychmiast całą armię związkową do możliwych działań wojennych. Kwestya, czyliby w pierwszym przypadku należało utworzyć dwa skombinowane, czy też cztery oddzielne korpusy armii, za którymi miałyby w razie potrzeby wyruszyć druga połowa kontyngensu, jako też wszystkie inne kwestye wykonania, powinnyby stanowić teraz przedmiot jak najspiesniejszych obrad i uchwał dla władz związkowych. Również potrzeba będzie pomyśleć o wybraniu naczelnego wodza, ażeby połączenie rozmaitych części armii związkowej mogło nastąpić stosownie do przepisów konstytucyjnych pod wspólnym rozkazem najwyższym, i my jesteśmy przeto tego zdania, że zgromadzenie związkowe powinno zająć się natychmiast także i tą sprawą, i porobić stosowne przygotowania do wyboru naczelnego wodza związkowych sił zbrojnych, podczas gdy pojedyncze państwa użyją potrzebnych środków, ażeby korpusy związkowe stanęły w pogotowiu do walki na rozkazy naczelnego wodza.

Tak niniejszą odezwę jako też dołączone do niej dokumenta chciej Wasza . . . zakomunikować z tą prośbą, ażeby raczono zawiadomić nas o postanowieniach, jakieby wywołała ta nota, jakoteż o instrukcyach, jakieby uznano za rzecz potrzebną udzielić swemu reprezentantowi we Francyi, by ten mógł się przyczynić skutecznie do spełnienia ważnego zadania, które przedłożone zostało organowi woli całej rzeszy niemieckiej.

Przyjm Wasza... zapewnienie mego najgłębszego szacunku.

Hrabia Buol.

(W. Z.)

Hiszpania.

(Niechęci ku Korteżom. — Przemowa Espartero.)

Dziennikowi „Times” donoszą z Madrytu z 19. stycznia: „Wczoraj późno w nocy otrzymało wojsko rozkaz zostawać w pogotowiu w swoich koszarach. Przyczyną tego było widoczne oburzenie gwardyi narodowej, której oficerowie odbywają częste schadzki. Wiadomo, że gwardya narodowa powstaje bardzo na zbyt powolne obrady konstytuujących Korteżów. Niektóre bataliony odgrzały się nawet, że wpadną do kongresu i porozpedzają deputowanych. W istocie wystąpił Książę de la Victoria na posiedzeniu z 19go z następującem oświadczeniem:

„Moi Panowie! Proszę tylko o chwilę posłuchania. Mówiono, że Korteży są zagrożone ze strony anarchistów. Słyszałem to wczoraj i dziś jeszcze. Otóż powiem panom ze zwykłą mą otwartością to, com wczoraj mówił całemu światu. Powiedziałem: Gdyby znaleźli się ludzie, którzy mieliby tyle śmiałości, by wpaść do świętego przybytku praw i popełnić gwałt na szanownych ich-reprezentantach, natenczas, gdyby nawet liczba ich wynosiła tysiące głów, rzuciłbym się na nich ze szpadą w rękę, i potrafiłbym zginąć w obronie konstytucyi. — To powiedziałem i jak Bóg żywy dotrzymam mego słowa. Upraszam tedy panów deputowanych, którzy, o czem niewątpię, przejęci są tym samym duchem patryotyzmu, jaki mię ożywia, upraszam ich, ażeby wszystkie swe myśli kierowali ku dobru ojczyzny. Dopelnijmy wszyscy naszej powinności; główny zaś obowiązek konstytuujących Korteżów zasadza się na tem, by nadały krajowi konstytucyę. Postarajcie się więc panowie, ale spieszenie, o ukończenie konstytucyi; to jest wszystko, czego pragnie me serce. A zróbcie ją panowie dość liberalną i patryotyczną, ażeby zapewniła w taki sposób wolność i szczęście naszej ojczyzny, by je nikt zniszczyć nie był w stanie“.

(W. Z.)

Anglia.

(Sprawy w parlamencie. — Wystąpienie lorda Russel.)

Jak donoszą depesze telegraficzne z Londynu z 26go i 27go b. m., przedłożył Lord J. Russell przy sposobności, gdy wyjaśniał parlamentowi powody swego wystąpienia, pomiędzy innemi także prowadzoną z Lordem Aberdeen korespondencyę, w której nalegał na zmianę w kierownictwie spraw publicznych. Jego zdaniem nieda się zaprzeczyć opłakany stan armii pod Sebastopolem, a pomimo całego jego doświadczenia politycznego niepodobna mu wysledzić właściwej przyczyny tego nieszczęścia. Lord Palmerston krytykował powody wystąpienia Lorda J. Russell, ale przyznał oraz, że wojnę trzeba prowadzić z jak największą sprężystością. Utrzymywał, że wszystkie okręta zostały użyte tak, jak musiały być użyte: do transportowania wojsk, sukien i żywności do Krymu, i proponował formalne wotum zaufania lub nieufności dla rządu. Mowę pana Roebuck, chociaż mowca widocznie był cierpiący, przerywano kilkakrotnie oklaskami, w których brały udział wszystkie części izby. W izbie wyższej oświadczył Earl Aberdeen, że ministrowie mimo wystąpienia najznakomitszego swego kolegi uważali za obowiązek z swej strony, sprzeciwić się wnioskowi względem mianowania komisji śledczej.

(W. Z.)

(Użalenie na złą administracyą wojenną.)

Londyn, 25. stycznia. „Times” wystawia dziś w jeszcze smutniejszych niż dawniej kolorach stan armii angielskiej w Krymie, przygania jak najmocniej teraźniejszemu trybowi prowadzenia wojny i administracyi wojskowej, nastaje na mianowanie zdolnego ministra wojny, i oświadcza mimo całej swej lojalności, że dalsze dosyłanie posiłków przy takim jak teraz gospodarstwie byłoby największą niedorzecznością, zwłaszcza że zginęłyby w Krymie nędznie i bez żadnego dla Anglii pożytku.

(W. Z.)

Francya.

(Linia telegraficzna z Belgradu do Paryża.)

Paryż, 23. stycznia. Monitor donosi, że linia telegraficzna wiodąca z Belgradu aż do Alexinacz, na kończyźnie pogranicza serbskiego, i gdzie styka się z austryacką linią telegraficzną, ukończona będzie przed upływem tego miesiąca. Tym sposobem przychodzić tu będą depesze z Konstantynopola o 30 godzin prędzej niż potąd.

(Zeit.)

Niemce.

(Rozprawa względem mobilizacyi wojska na sejmie związkowym.)

Frankfurt n. M., 26. stycznia. O posiedzeniu połączonych wydziałów zgromadzenia związkowego z 22go b. m. donoszą gazecie lipskiej: Gdy poseł pruski p. Bismark-Schönhausen, oświadczył w imieniu swego rządu przeciw ministrowi Austrii względem mobilizacyi, zrobił jeden z członków propozycyę pojednawczą między wnioskiem Austrii i odmową gabinetu pruskiego. Poseł prezydialny przy sejmie związkowym p. Prokesch-Osten, odpowiedział jednak, że niemoże wchodzić w żadne propozycye pośrednictwa, gdyż instrukcyę, jakie otrzymał od c. k. rządu, upoważniają go tylko do przedłożenia wniosku względem mobilizacyi połowy kontyngensu związkowego i mianowania naczelnego wodza związkowego, a zresztą do niczego więcej.

Wydział zgromadzenia związkowego dla spraw wojskowych odbył nazajutrz długą konferencyę. Dnia 24go zaś odbyło się znowu posiedzenie wojskowej komisji związku, które również bardzo długo trwało.

Na posiedzeniu zgromadzenia związkowego z 25. b. m. przedłożył poseł pruski, p. Bismark-Schönhausen — jak donoszą gazecie lipskiej — zestawienie powodów, dla których gabinet berliński sprzeciwia się na teraz wnioskowi Austrii względem mobilizacyi przynajmniej połowy kontyngensu związkowego i mianowania naczelnego wodza związkowego. W uzasadnieniu tem odwołuje się gabinet berliński głównie do koncesyi zrobionych już ze strony Rosyi, do oświadczenia Rosyi, że przyjmuje cztery punkta gwarancyjne za podstawę układów, skutkiem czego mają się rozpocząć teraz układy o pokój i do przyrzeczenia gabinetu petersburskiego, że chce się ograniczać tylko na obronie własnego terytorium. Śród takich stosunków niema potrzeby na teraz, ażeby związek niemiecki przystępo-

wał do całej lub częściowej mobilizacji swoich sił zbrojnych; Prusy jednak zastrzegają sobie i związkowi niemieckiemu prawo do udziału w przyszłym traktacie pokoju. C. k. poseł prezydował przy sejmie związkowym p. Prokesch-Osten, odpowiedział na to teni słowy: „C. k. rząd austriacki podziela chętnie życzenie, by mające się rozpocząć w Wiedniu układy doprowadziły do przywrócenia pokoju; jednak wypada zachować to na uwadze, że zmierzające do tego oświadczenia Rosji są jeszcze zbyt dalekie od tego, by rokowały istotny pokój, jego zdaniem poparłoby to tylko dzieło pokój, gdyby związek niemiecki zajął to nakazujące poszanowanie stanowisko, jakie doradza wniosek Austrii żądający mobilizacji kontyngentów związkowych; taki krok związku wywarłby skuteczny wpływ na układy o pokój, i to jest główną intencją wniosku austriackiego.“

(Abbl. W. Z.)

Turcya.

(Występek i ukaranie Softów.)

Journ. de Const. z 18. b. m. pisze:

„Niektorzy uczniowie i nauczyciele meczetu sułtana Mahmuda dopuścili się z namowy nierozsądnej tak jak przed dwoma już laty karygodnych zamachów i mowy buntowniczej. A że postęпки takie mogłyby przy terażniejszych stosunkach wywrzeć przykry wpływ na umysł sprzymierzeńców Turcji, przeto rozpoczęto ścisłe śledztwo i wydano już dwóch winowajców z Konstantynopola do miasta pobliskiego.“

(Abbl. W. Z.)

Z teatru wojny.

(Przewóz wojska do Eupatorii wstrzymano na chwilę. — Niepogoda. — Sanna ułatwia transport.)

Według najnowszych doniesień z Warny, pisze *Gaz. Wied.* z stycznia: wstrzymano na krótki czas przewóz wojsk tureckich do Eupatorii. Zatoka w Eupatorii ścięła się po części lodem, a że i Rosyanie cofnęli się do Saku, przeto uciechła wojna w całym tym okręgu półwyspu tauryckiego. Znajdują się tam już teraz 3 dywizye tureckie, które do nowych prac fortyfikacyjnych mają dostawić znaczną liczbę robotników. Niepomyślna pogoda utrudnia i przerywa te prace. Stan zdrowia wojsk tych jest dość dobry, zwłaszcza przy wygodzie i nie złem zaopatrzeniu żywnością i innemi potrzebami. Do obozu tak sprzymierzeńców jak i Rosyan przechodzi wielu zbiegów użalając się wspólnie na nędzę i trudy wojenne. Do korpusu angielskiego przydzielono teraz kilkuset Ormian do posług obozowych i dźwigania pakunku; sprzykrzyło im się jednak w Bałakławie i upraszali o uwolnienie ze służby.

Komenda miejscowa w Bałakławie korzystając z pory, krząta się pilnie około dostawy codziennej żywności i innych potrzeb dla wojska, a dobra sanna ułatwia znacznie te usiłowania.

(A. B. W. Z.)

(Raport rosyjski o napadzie na Dobrucę.)

Inwalid ruski zawiera urzędowy raport o ostatnim napadzie Rosyan na Dobrucę:

„Naczelný wódz armii południowej generał-adjutant książę Górczakow otrzymał doniesienie o ruchach wojsk tureckich w okolicy Babadagu i uznał za rzecz potrzebną przekonać się o siłach zbrojnych i zamiarach nieprzyjaciela. Rekonesans ten poruczone generał-licutenantowi Uszakowi z wojskiem składającym się z 4 batalionów, 2 szwadronów i 6 sotni pierwszego dońskiego (sasonowskiego) pułku, tudzież z 4 dział i czwartej konnej baterii rakiet. Wojska te przekroczyły d. 8. stycznia prawy brzeg Dunaju, opanowali most, odparli jazdę turecką i zajęli Tulczę. Jazda nasza pod dowództwem pułkownika Sasonowa ruszyła na Babadagh i uderzyła na to miasto d. 9. stycznia. Załoga turecka tego miasta umknęła drogą do Bazarczyku, a ścigana przez naszych kozaków poniosła znaczną stratę. Dnia 10. stycznia cofnął się oddział generała-licutenanta Uszakowa na lewy brzeg Dunaju. W potyczkach tych stracili Turcy 263 w poległych i 85 jeńców. Między jeńcami znajduje się jeden sztabowy i dwóch wyższych oficerów; prócz tego zdobyło wojsko nasze: jedną chorągiew (bajrak) i część transportu z żywnością i amunicją. Z naszej strony ranny jeden Kozak.“

(Zeit.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 31. stycznia. Według telegraficznych doniesień prywatnych z Frankfurtu n. M. z d. 30. stycznia uchwalła związkowa komisya wojskowa na posiedzeniu dnia poprzedniego postawić całą armię związkową na stopie wojennej, przez co wniosek względem mobilizacji połowy kontyngensu sam przez się upada.

Medyolan, 28. stycznia. Radzca nadworny Siedler z Zurychu i Beroldingen z Tessynu, pełnomocnicy rady federacyjnej przybyli do Berna, by z pełnomocnikiem gabinetu cesarskiego wejść w układy względem zupełnego załatwienia nieporozumień między Tessynem i rządem cesarskim.

Paryż, 31. stycznia. *Monitor* donosi, że c. k. austriacki generał Crenneville ma przybyć do Paryża w misji wojskowej.

(Lit. kor. austr.)

Londyn, 30. stycznia (po północy). Debata nad mocą Roebuck'a trwa ciągle, więcej mówców za niż przeciw mocy; klasa ministrów prawdopodobna. *Gladstone* zapewnia, że armia krymska wynosi jeszcze 30.000 ludzi i jest daleko lepiej zaopatrzone niż Francuzi. — W izbie wyższej cofnął Earl Grey wniosek swój względem

dem skonsolidowania departamentu wojny. Książę New-Castle przyrzeka reformy armii na wzór francuzki.

— 30. stycznia (zrana). Głosowanie nad mocą Roebuck'a odbyło się o god. 2¹/₂ w nocy; za mocą było 305, a przeciw niej 148 wotantów. Antiministryalna większość 157. Ministerium ustępuje. (Wien. Ztg.)

Petersburg, 25. stycznia. Wstępny artykuł w *Journal de St. Petersburg* chwali traktowanie rannych rosyjskich w Konstantynopolu, a gani surowe obchodzenie się z nimi w Aix.

Odessa, 21. stycznia. Dnia 7¹/₁₉ b. m. przywiózł francuzki okręt Mogador i angielski Gladiator tutejszemu korpusowi konsularnemu datowane z d. 3¹/₁₅ b. m. oświadczenie admirałów Bruat i Lyons o rozpoczęciu się z d. 1¹/₁₃ lutego surowej blokadzie wszystkich portów czarnego i azowskiego morza, z wyjątkiem Eupatorii, Streletzki, Kamiesza, Kasacza i Bałakławy. — Dnia 11. stycznia zrobiło 800 Rosyan wycieczkę i zniszczyli pewne francuzkie roboty oblężnicze i kilku oficerów francuzkich wzięto w niewolę. Sprzymierzeni zaś zabrali w dolinie Baidar kilka tysięcy owiec.

Kurs lwowski.

Dnia 1. i 2. lutego.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	51	5	55
Dukat cesarski	5	55	5	57
Półimperyal zł. rosyjski	10	9	10	12
Rubel srebrny rosyjski	1	58	1	59
Talar pruski	1	54	1	56
Polski kurant i pięciozłotówka	1	25	1	26
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	92	30	93	—
Galicyjskie Obligacje ind. bez kuponów	75	15	75	30
„ „ „ z kuponami od 1. listop. 1854	76	31	76	46

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 1 lutego 1855.		złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
„ sprzedał „ „ 100 po	„ „	93	—
„ dawał „ „ za 100	„ „	92	30
„ żądał „ „ za 100	„ „	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 29. stycznia.		w przecięciu	
Obligacje długu państwa	5% za sto 83 ¹ / ₄ 1/2 82 ⁷ / ₈	83 ¹ / ₈	—
detto z r. 1851 serya B.	5% „ „ „	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5% „ „ „	—	—
Obligacje długu państwa	4 ¹ / ₂ % „ „ „	72 ¹ / ₈	—
detto „ „ „	4% „ „ „	64 ³ / ₄	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4% „ „ „	—	—
detto „ „ „	3% „ „ „	—	—
detto „ „ „	2 ¹ / ₂ % „ „ „	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„ „ „	—	—
detto „ „ z r. 1839	„ „ „	—	—
detto „ „ z r. 1854	„ „ „	102 ⁷ / ₁₆ 5/16 1/2	102 ³ / ₈
Obl. wiedz. miejskiego banku	2 ¹ / ₂ % „ „ „	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5% „ „ „	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5% „ „ „	—	—
detto krajów koron.	5% „ „ „	—	—
Akcyje bankowe	1022 1021 1020	1021	—
Akcyje n. a. Tow. eksp. na 500 złr.	472 ³ / ₈	472 ¹ / ₈	—
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	1982 ¹ / ₂ 1977 ¹ / ₂	1980	—
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	544 542	543	—
Akcyje austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	—	—	—
Galicyjskie listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—	—
Renty Como	13 ¹ / ₈	13 ¹ / ₈	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 29. stycznia.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	105 ¹ / ₄ l.	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	128 127 ⁵ / ₈ 1/2 1/2 l.	127 ⁵ / ₈	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl.	126 ³ / ₄ 1/2	126 ⁵ / ₈	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	94 93 ¹ / ₂	94 ³ / ₈	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwna za 300 lire tokań.	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12-24 20 18 20 l.	12-20	2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	125 ¹ / ₂	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	149 ¹ / ₂ 1/4 148 ³ / ₄ 1/2 l.	148 ⁷ / ₈	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	—	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	31 T. S.
Cesarskie dukaty	—	—	31 Agio.
Ducaten al marco	—	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 30. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 105 l. — Augsburg 127 ¹ / ₂ l. — Frankfurt 126 ¹ / ₄ l. — Hamburg 93 ¹ / ₂ l. — Liwna — — Londyn 12.18 l. — Medyolan 125 ¹ / ₈ l. — Paryż 148 ¹ / ₂ l.		
Obligacje długu państwa 5% 83 ¹ / ₄ — 83 ¹ / ₄ . Detto S. B. 5% 95 — 96.		
Detto 4 ¹ / ₂ % 72 ¹ / ₈ — 72 ¹ / ₈ . Detto 4% 64 ¹ / ₂ — 64 ¹ / ₂ . Detto z r. 1850 z wypłatą 4% 92 ¹ / ₈ — 92 ¹ / ₈ . Detto z r. 1852 4% 91 ¹ / ₂ — 91 ¹ / ₂ . Detto 3% 50 ¹ / ₄ — 50 ¹ / ₄ . Detto 2 ¹ / ₂ % 41 ¹ / ₄ — 41 ¹ / ₄ . Detto 1% 16 ¹ / ₂ — 16 ¹ / ₂ . Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 82 — 82 ¹ / ₂ . Detto krajów kor. 5% 74 — 79. Pożyczka z r. 1834 23 ¹ / ₂ — 234 ¹ / ₈ . Detto z r. 1839 120 — 120 ¹ / ₂ . Detto z 1854 102 ¹ / ₈ — 102 ¹ / ₈ . Oblig. bank. 2 ¹ / ₂ % 58 — 58 ¹ / ₂ . Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5% 99 — —. Akc. bank. z ujmą 1017 — 1018. Detto bez ujm. — —. Akcyje bankowe now. wydania — —. Akcyje banku eskomp. 94 — 94 ¹ / ₂ . Detto kolei żel. póln. Ces. Ferdynanda 197 ⁷ / ₈ — 198. Wied.-Rabskie 116 ¹ / ₂ — 116 ³ / ₄ . Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 257 — 258.		

Detto Tyrnawskiej 1. wydania 17 — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko - Neusztadzkiej — —. Detto żegluga parowej 540 — 542. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 535 — 536 Detto Lloyd 560 — 562. Detto młyna parowego wiedeń. 134 — 135 Renty Comó 13 — 13¹/₈. Esterhazego losy na 40 zlr. 83³/₄ — 84. Windischgrätz losy 28³/₄ — 29. Waldsteina losy 28³/₈ — 28³/₈. Keglevicha losy 11 — 11¹/₄. Cesarskich ważnych dukatów Agio 31⁵/₈ — 31³/₄.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeń. d. 30. stycznia o pół do 2. południa.)

Ces. dukatów stopionych agio 31⁵/₈. Ces. dukatów obrączkowych agio 31¹/₈. Ros. imperyały 10.13. Srebra agio 27 gotówką.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 1. lutego.

Obligacje dług państwa 5⁰/₈ 82⁷/₈; 4¹/₂ 72³/₈; 4⁰/₈ 64¹/₂; 4⁰/₈ z r. 1850 — wylosowane 3⁰/₈ —; 2¹/₂ 0/0 —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Akcy bank. 1015. Akcy kolei półn. 1982¹/₄. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Donajskiej żegluga parowej —. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcy niż.-aust. Towarzystwa eskomptowego a 500 zlr. 472¹/₂ zlr.

Amsterdam l. 2. m. 105. Augsburg 127¹/₂ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 126¹/₄ l. 2. m. Hamburg 93¹/₈ l. 2. m. Liwornia — l. 2. m. Londyn 12.16. 3. l. m. Medyolan 125. Marsylia —. Paryż 148. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z roku 1851 5⁰/₈ lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Oblig. indem. 74¹/₂. Pożyczka z roku 1854 102⁷/₁₆.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. lutego.

PP. Ciecharzewski Kazimierz, z Olejowa. — Skrzyszewski Józef, z Sewerynki. — Nowosielski Ludwik, z Zbory. — Urbański Rudolf, z Dobrosina. — Gutowski Kazimierz i Zawadzki Józef, ze Stryja. — Merten, c. k. generał-major, z Przemyśla.

Dnia 2. lutego.

Hr. Borkowski Alfred, z Skowiatyna. — Hr. Krasicki Edmund, z Brodów. — PP. Potocki Mieczysław, z Kociubińczyk. — Maleczewski Juliusz, z Skwarzawy. — Melbachowski Antoni, z Niedzielsk. — Kogłowski Faustyn, z Tarnopola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. lutego.

Hr. Karnicki Teodor, do Krakowa. — PP. Komarnicki Bolesław, do Jakowice. — Głogowski Artur, do Bojaniec. — Theodorowicz Jerzy, do Potoczka.

Dnia 2. lutego.

PP. Grebe Hermann, c. k. major, do Rzeszowa. — Obertyński Leopold, do Stronibab. — Nowosielski Ludwik, do Zbory. — P para Henryk, do Zubowmostów. — Piłowski Jan, do Bóbrki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 31. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	328.10	— 15.8°	75.0	północny	pochmurno
2 god. pop.	328.16	— 10.2°	75.7	półn.-wsch.	pogoda
10 god. wie.	327.56	— 12.2°	87.3	wschodni	"

TEATR.

Dziś: Na korzyść spiewaczki p. Rauch-Wernau, opera niem.: „Die Jüdin.“

W poniedziałek dnia 5. lutego 1855 (w Abonamencie.)

„Zgorszenie,“ czyli: „Widowisko na Scenie w Łozach, w Parterze i na Galeryi.“

Zabawna trąszka w 1. akcie z francuzkiego przez K. Majeranowskiego (autora Urszuli) na polski język dowolnie zastosowana.

Zakończy (po raz drugi.)

„Córka Lichwiarza.“

Komedia w 2 aktach z francuzkiego p. Bayard i Duport, tłumaczona przez p. Halpert.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY stanu galicyjskiej kasy oszczędności

z dniem 31. stycznia 1855.

Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. grudnia 1854 — zlr. 2,840.836 kr. 40 den. 3
Od 1. do 31. stycznia 1855 włożyło 856 stron — zlr. 118.645 kr. 49 den. —
" " " wypłacono 887 stronom — 103.578 — 1 — 3

a zatem przybyło

— 15.067 — 47 — 1
Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. stycznia 1855 — 2,855.904 — 28 —

W osobnym rachunku:

Kapitał galic. instytutu ciemnych — zlr. 1939 kr. 58 d. —
Fundusz pożyczkowy Franciszka Józefa dla profesjonalistów lwowskich — 40 — 9 —
Fundusz pierwszego Towarzystwa przemysłu lnianego i konopnego w Galicyi — 5553 — 51 —

7533 — 58 —

Ogół — 2,863.438 — 26 —

Na to ma Zakład na dniu 31. grudnia 1854:

a) na hypotekach — zlr. 2,503.774 kr. 6 den. —
b) w zastawach na papiery publiczne i t. d. — 14.708 — — —
c) w wekslach eskontowanych — 32.700 — — —
d) w galicyjskich listach zastawnych — 119.000 — — —
e) w obligacjach pożyczek Państwa z r. 1851 lit. A., z r. 1852 i z r. 1854 — 60.000 — — —
f) w gotowiznie — 272.606 — 16 —

razem — 3,002.788 — 22 —

Potrąciwszy powyższą stronom należącą się sumę — 2,863.438 — 26 —

Okazuje się przewyżka w sumie — 139.349 — 56 —

W którąto sumę wchodzi: prowizya od 1. stycznia 1855 stronom się należąca, tudzież prowizya z pożyczek na hypoteki i z innych interesów pobrana, Fundusz własny Zakładu, koszt utrzymania i zysk.

We Lwowie dnia 31. stycznia 1855.

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Kazimierz Krasicki, naddyrektor.

S. Krawczykiwicz, dyrektor.

KRONIKA.

O telegrafie dla lokomotywów, wynalazku pana Bonelli, pisze dziennik „Il Piemont“:

„Telegraf ten następcza następujące korzyści:

1. Regularną, ciągłą komunikację między pociągami będącymi w ruchu na kolei w ciągu całej jazdy bez względu na szybkość biegu, zapomocą której mogą sternicy maszyn dowiedzieć się każdej chwili, w jakiej odległości przed lub za nimi jaki pociąg się znajduje.

2. Regularną, ciągłą korespondencję między stacyami telegraficznymi i pociągami będącymi w ruchu na kolei, i odwrotnie.

3. Strażnik kolei może z największą łatwością uwiadomić sternika maszyny każdej chwili o wszelkiej zdarzającej się na kolei przeszkodzie, niewzywając do tego żadnej maszyny ani baterii Wolty.

4. Nowy system linii telegraficznych, który oprócz wspomnianych dogodności przynosi jeszcze tę wielką korzyść, że niemoże być w żaden sposób przerwany, gdyż żadne druty niewchodzą do jego składu.

Wynalazca otrzymał pozwolenie od rządu piemonckiego zrobić pierwsze próby z tym telegrafem na kolei żelaznej między Turynem i St. Paolo; nadto oświadczył p. Bonelli, że rzeka się wszelkich korzyści osobistych z swego wynalazku na kolejach rządowych.“

— Biblioteka takzwanego „Institut de France“ posiada 12 tomów antografów i rysunków Leonarda de Vinci, a między temi także rysunek i opisanie działu parowego, które nazywa „Architonitruo“ Na rysunku tym podpisany jest rok 1490 i Leonardo oświadcza, że zawdzięcza ten wynalazek rozprawie Archimedesowi o ogniu. Pokazuje się więc, że świat starożytny znał siłę pary jeszcze przed narodzeniem Chrystusa. Tak donoszą z Paryża dziennikowi „Illustrated London News.“

— Dziennik „Indep. belge“ donosi: Przyczyna pożaru w teatrze przy placu menniczym znana już teraz. Maszynista Simon chciał wysunąć nieco dekorację więzienia, która miała być użyta tego wieczora w „Proroku;“ a że mu było cokolwiek ciemno, zapalił świecę; z tej wszczął się ogień i rozszerzał się z szybkością błyskawicy. Na krzyk jego przybiegli inni maszyniści i pompierzy i rzucili się na strych, ale dym niedozwolił im nawet pół minuty tam pozostać. Także będący na straży pompier pospieszył na górę, ale niezaszedł już więcej równie jak i Simon. Zapewnie udusił się ohydny. — Zresztą pozabawił ten pożar utrzymania przeszło 600 osób, które pełniły rozmaite obowiązki przy teatrze.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 3. Dodatku tygodniowego.